

якості зернових культур, нерозвиненість внутрішнього ринку органічної агропродукції, систем стратегічного маркетингу і логістики тощо.

Одним із головних чинників забезпечення конкурентоспроможності є підвищення продуктивності виробництва. Підвищення продуктивності призводить до реального економічного зростання, соціального прогресу і вищого рівня життя.

Показники продуктивності допомагають ставити реальні цілі та встановлювати орієнтири для діагностичної діяльності, вказуючи на вузькі місця і перешкоди на шляху досягнення очікуваної ефективності, а, загалом, і конкурентоспроможності.

Таким чином, вирішення проблеми забезпечення конкурентоспроможності продукції зернового господарства має чітко регіональний характер. Це зумовлено як зростаючою відповідальністю регіонів за забезпечення потреб ринку зерном та виробами з нього, так і особливостями регіонального конкурентного середовища та чинників конкурентоспроможності на рівні регіону.

Проведений аналіз конкурентоспроможності вітчизняних зернових культур в розрізі економічних, консументних, нормативних, екологічних та маркетингових параметрів дозволив визначити низку проблем у реалізації конкурентних переваг даного товару. До таких проблем слід віднести, зокрема, занижені експортні ціни вітчизняного зерна, посередню якість та завищені тарифи на зернозберігаючі та фумігаційні послуги, високі інфраструктурні витрати зерноекспортерів, недосконалість діючих національних стандартів якості зернових культур, нерозвиненість внутрішнього ринку органічної агропродукції, систем стратегічного маркетингу і логістики.

Література

1. Амбросов В. Экспорт зерновых и ценовые тенденции / В.Амбросов, В.Онегина // Экономика Украины. – 2005. – № 1. – С. 73 – 79.
2. Пархомец М.К. Конкурентоспроможність основних галузей сільського господарства за регіонами України: аналіз, проблеми і шляхи підвищення / М.К. Пархомец // Інноваційна економіка АПК. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2011. – №5 [24]. – С. 93 – 106.
3. Яців І.Б. Конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств: Монографія / І.Б. Яців. – Львів: Український бестселер, 2013. – 427 с.

Світлана СТОЯНОВА-КОВАЛЬ, Олександр ДАВИДЮК
Одеський державний аграрний університет

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЛОГІСТИКИ НА ОСНОВІ ДОСВІДУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Економічні відносини, що формуються в умовах невизначеності і нестійкості ринкового середовища для вітчизняних підприємств, вимагають застосування сучасних наукових способів і методів управління обмеженими

економічними ресурсами з метою нарощення аграрного виробництва та збуту продукції переробних підприємств. Традиційні концепції управління не виправдовують себе під впливом процесів економічних трансформацій і потребують розробки нових управлінських прийомів, що базуються на сучасних науково-прикладних методах. Одним із найбільш прогресивних науково-прикладних прийомів при удосконаленні процесів збутової діяльності переробних підприємств є логістика у взаємозв'язку з маркетингом. Саме логістика, як дієвий та високоефективний механізм управління збутовою діяльністю переробних підприємств, спроможна надати відповідного інструментарію, що сприятиме вирішенню питань, які виникають на підприємстві, із практичного, теоретичного та методологічного погляду. На сучасному етапі діяльності підприємств, все більшого значення набуває раціональне використання та управління ресурсами, що потребує вдосконалення підходу до організації забезпечення та запровадження передового досвіду логістики.

Логістика на підприємстві, залежно від напрямів його діяльності, ділиться на внутрішню і зовнішню. Внутрішня передбачає вирішення виробничих питань безпосередньо на фірмі. Зовнішня вирішує завдання щодо забезпечення товароруку на ринок.

Завдання, які стоять перед внутрішньою логістикою, зводяться до матеріально-технічного забезпечення та управління ресурсами. Це - закупівля сировини і матеріалів для підприємства, їх складування і зберігання, транспортування, як від постачальника, так і на самому підприємстві між підрозділами, постійний контроль за обсягами запасів сировини, матеріалів, напівфабрикатів, комплектуючих виробів, їх коригування.

Завдання, які стоять перед зовнішньою логістикою, полягають у розподілі кінцевого готового продукту через різні канали розподілу. Це - транспортування готового проміжного або кінцевого продукту споживачам; виявлення їх запасів на власних складах, проміжних логістичних платформах і у споживачів; зберігання, упакування і комплектування, замовлень по всьому асортименту виробленої продукції; спостереження за попитом товарів, що виготовляються, коректування обсягів їх виробництва при необхідності.

Успішний європейський досвід підвищення ефективності роботи підприємств ґрунтований на застосуванні методик інноваційного менеджменту. А саме: плануванні процесів на основі логістичного підходу щодо ресурсозбереження, управління виробництвом, забезпечення ресурсами, управління запасами, реалізацією продукції, впровадженням систем управління якістю продукції, тощо.

Основними характеристиками в переході до концепції логістики, що використовується на успішних європейських підприємствах є:

- підтримка високого ступеня виробничої інтеграції;
- прагнення до підвищення гнучкості та адаптивності виробництва до кон'юнктури ринку;
- оптимізація потокових процесів;
- підвищення пропускну здатності виробничих потужностей;

– запаси у вигляді потужностей для досягнення високої гнучкості та мінімізації технологічних циклів. Відмовлення від надлишкових матеріальних і товарних запасів;

– відмова від завищення часу на виконання виробничих і логістичних операцій;

– перевага універсального обладнання;

– відмова від виготовлення продукції, на яку немає замовлень покупців.

Зменшення партій, підвищення якості виробництва;

– усунення браку;

– усунення нераціональних внутрішньовиробничих переміщень.

Однак, на вітчизняних виробництвах використовується, частіше, традиційна модель організації виробництва, яка базується на дещо помилкових принципах, зокрема:

– перевага спеціалізованого обладнання;

узгодженість виробничих та інфраструктурних операцій здійснюється шляхом завищення часу на їх виконання;

– виробництво орієнтоване на максимізацію партій продукції, яка виготовляється, на програму, на складування;

– допускається брак в межах встановлених норм;

– пасивність в оптимізації внутрішньовиробничих переміщень.

Такий підхід до організації виробництва, порівняно з логістичним, веде до втрат економічних вигод, а в умовах обмеженого капіталу та ресурсів це знижує рівень його рентабельності, а може привести і до збитковості.

Регулювання взаємин з постачальниками, умов поставок і платежів, забезпечення їх ритмічності - все це типові завдання «потокового» планування в логістичній системі. Організація закупівель і продажів, координування складських операцій і транспортування товарів також є типовими «потоковими» завданнями.

Враховуючи вище викладене можна сказати, що на шляху до приведення ефективності роботи до рівня успішних європейських підприємств, вітчизняним доведеться, здійснити ряд реформатувань у виробництві та переглянути свої погляди на організацію та планування раціонального використання всіх ресурсів.

Олена СТРИШЕНЕЦЬ, Дмитро ЖОВНІРУК

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Альтернативна енергетика набуває ознак однієї з ключових галузей світової економіки. Відновлювані джерела енергії є не просто способом зменшення вуглеводневої енергетичної залежності, це реальна конкурентна перевага для тих країн, які змогли ефективно їх використовувати. Впровадження сучасних технологій у виробництво дає змогу знизити